Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
w Warcie Bolesławieckiej
59-720 Warta Bolesławiecka
pow. bolesławiecki, woj. dolnośląskie
NIP 694-13-49-206 REGON 004045614
tel./fax 75 73 89 338

BIURO RADY GMINY
Warta Bolesławiecka
22. 04. 2026

Sprawozdanie

z realizacji „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Warta Bolesławiecka na lata 2024-2028" – w 2025 roku.

WSTĘP

Uchwałą Nr VI/58/24 z dnia 24 września 2024 r. Rada Gminy Warta Bolesławiecka przyjęła do realizacji „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Warta Bolesławiecka na lata 2024-2028.

Monitorowanie realizacji zadań zawartych w Programie powierzono Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Warcie Bolesławieckiej, który zgodnie z postanowieniami art. 9a ust. 9 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. 2024 r. poz. 1673 z późn. zm.) zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Warta Bolesławiecka. Jest jednocześnie głównym koordynatorem i inicjatorem działań w ramach Programu.

Celem Programu jest wypracowanie sprawnego systemu przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej na terenie gminy Warta Bolesławiecka, zapewnienie skutecznej i kompleksowej pomocy osobom doznającym przemocy domowej, efektywne oraz interdyscyplinarne oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową, realizowanie działań profilaktyczno-informacyjnych zwiększających poziom wiedzy i wrażliwości mieszkańców na problematykę przemocy domowej, wzrost kompetencji zawodowych i motywacji do pracy oraz jakości pracy personelu zajmującego się przeciwdziałaniem zjawisku przemocy domowej.

Program ten adresowany jest do wszystkich mieszkańców gminy Warta Bolesławiecka. W realizacji Programu uczestniczą specjaliści zaangażowani w pracę w obszarze przeciwdziałania przemocy, instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy domowej oraz pełniące funkcje wspierające.

Niniejsze sprawozdanie stanowi wynik monitoringu „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochronie osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Warta Bolesławiecka na lata 2024 – 2028" za rok 2025.

REALIZACJA PROGRAMU

W 2025 roku Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Warta Bolesławiecka, przy współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Warcie Bolesławieckiej, był głównym inicjatorem i koordynatorem działań w zakresie realizacji zadań określonych w Programie. Jego zadaniem było także integrowanie działań służb oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej na terenie gminy Warta Bolesławiecka. W tym celu podjęto następujące działania:

Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego w okresie sprawozdawczym zwołał 6 posiedzeń Zespołu. Podczas posiedzeń omawiano problemy dotyczące występowania przemocy domowej na terenie gminy Warta Bolesławiecka oraz przypadki objęte procedurą „Niebieskie Karty", celem oceny skuteczności podejmowanych działań.

Zespół Interdyscyplinarny funkcjonował w okresie sprawozdawczym w składzie 15 – osobowym, zgodnie z Zarządzeniem Nr SOG.Z.95.2023 Wójta Gminy Warta Bolesławiecka z dnia 14.11.2023 r. Członkami Zespołu są przedstawiciele instytucji wskazanych w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Tryb działania Zespoły wynikł z Regulaminu określającego szczegółowe warunki funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w gminie Warta Bolesławiecka oraz trybu i sposobu powoływania grup diagnostyczno-pomocowych, przyjętego Uchwałą nr 3/2023 Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Warta Bolesławiecka z dnia 14.11.2023 r.

Do Zespołu Interdyscyplinarnego w 2025 roku wpłynęło 35 „Niebieskich Kart - A" wszczynających procedurę, z których 32 zostało sporządzonych przez przedstawicieli Policji, 1 kartę sporządził starszy pracownik socjalny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Warcie Bolesławieckiej oraz 2 karty zostały sporządzone przez przedstawicieli oświaty. Natomiast 2 procedury „Niebieskie Karty" realizowane były w związku z otrzymaniem z innej gminy informację o zmianie miejsca zamieszkania osoby doznającej przemocy domowej i stosującej przemoc domową, do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło również 1 zgłoszenie o podejrzeniu występowania przemocy domowej, w 2 przypadkach „Niebieska Karta – A" sporządzona została ponownie w rodzinach, w których już była prowadzona procedura „Niebieskie Karty – A", w celu udokumentowania nowego zdarzenia.

W okresie sprawozdawczym procedurę „Niebieskie Karty" realizowały 39 grupy diagnostyczno-pomocowe, które spotkały się na swoich posiedzeniach 150 razy.

Tabela nr 1: Dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Warta Bolesławiecka za 2025 rok

Działania	2025 rok
Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	6
Liczba „Niebieskich Kart" wszczynających procedurę „Niebieskie Karty" przekazanych do Zespołu Interdyscyplinarnego w 2025 r.	39 kart w tym: • 32 karty Policja • 1 karta GOPS Warta Bolesławiecka • 2 karty oświata dodatkowo 2 „Niebieskie Karty", w tym: • przekazane z innej gminy zgłoszenia o podejrzeniu występowania przemocy • 1 zgłoszenie.
Liczba powołanych grup diagnostyczno – pomocowych w okresie sprawozdawczym	33

W okresie sprawozdawczym w celu zmniejszenia skali zjawiska przemocy domowej na terenie gminy Warta Bolesławiecka poszczególne instytucje wskazane w Programie podejmowały działania zgodnie ze swoimi kompetencjami i tak:

1) **Funkcjonariusze Policji z Posterunku Policji w Warcie Bolesławieckiej w 2025 roku:**

a) przeprowadzili 111 interwencji domowych, z czego 33 dotyczyły przemocy domowej
b) podczas interwencji ujawnili 42 osoby dotknięte przemocą domową w tym 30 kobiet, 5 mężczyzn i 7 dzieci
c) w wyniku podejmowanych czynności ujawniono 33 sprawców przemocy domowej, którymi byli mężczyźni w 31 przypadkach, natomiast w 2 przypadkach osobą podejrzaną o stosowanie przemocy domowej była kobieta
d) w trakcie przeprowadzenia interwencji domowych ujawniono 13 sprawców przemocy domowej będących pod wpływem alkoholu
e) w 2 przypadkach funkcjonariusze wydali dla osoby stosującej przemoc domową nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego lokalu mieszkalnego i jego bezpośredniego otoczenia i zakaz zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia
f) w trakcie przeprowadzenia interwencji związanych z przemocą domową funkcjonariusze zatrzymali 19 osób w Policyjnej Izbie Zatrzymań

g) w ramach procedury „Niebieska Karta" w stosunku do sprawców przemocy domowej wszczęto 28 postępowań przygotowawczych o czyn z art. 207 § 1 kk

h) funkcjonariusze Posterunku Policji w Warcie Bolesławieckiej brali udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Warta Bolesławiecka oraz pracowali w grupach diagnostyczno-pomocowych

i) współpracowali na bieżąco z pracownikami socjalnymi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Warcie Bolesławieckiej, PCPR Bolesławiec, kuratorami Sądu Rejonowego w Bolesławcu oraz szkołami, w zależności od indywidualnych potrzeb dla każdego przypadku zjawiska przemocy domowej

2) Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Warcie Bolesławieckiej:

a) na bieżąco prowadzili rozeznanie w rodzinach na terenie gminy, w których wykonywali pracę socjalną pod kątem diagnozy występowania problemu przemocy,

b) prowadzili stałą współpracę ze szkołami, Posterunkiem Policji w Warcie Bolesławieckiej, kuratorami sądowymi i Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie wspólnego monitorowania podopiecznych poprzez bieżącą wymianę informacji,

c) udzielali bezpłatnego poradnictwa osobom doznającym przemocy domowej w zakresie ich praw,

d) w trakcie rozmów z osobą doznającą przemocy i osobą stosującą przemoc domową informowali o miejscach, gdzie dostępna jest terapia oraz gdzie można uzyskać wsparcie w innym zakresie oraz motywowali do skorzystania pomocy,

e) rozpowszechniali informacje o telefonie zaufania „Niebieska Linia" oraz broszury i ulotki edukacyjno-informacyjne dotyczące przemocy domowej,

f) podejmowali działania w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty"

g) udzielali w razie potrzeby wsparcia finansowego lub w naturze osobom dotkniętym przemocą w niezbędnym zakresie ze środków pomocy społecznej,

h) uczestniczyli w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Warta Bolesławiecka oraz grup diagnostyczno-pomocowych w ramach realizacji procedury „Niebieskie Karty",

i) prowadzili obsługę organizacyjno-techniczną powołanego przez Wójta Gminy Warta Bolesławiecka Zespołu Interdyscyplinarnego,

j) sporządzali sprawozdania rzeczowo-finansowe z zakresu przemocy domowej oraz przekazali je Wojewodzie dolnośląskiemu i Radzie Gminy Warta Bolesławiecka,
k) brali udział w szkoleniach dotyczących przemocy domowej,
l) kolportowali materiały informacyjne dotyczące przemocy domowej na terenie gminy.

W okresie sprawozdawczym pracowały 35 grupy diagnostyczno-pomocowe powołane przez Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Warta Bolesławiecka, które spotkały się na 150 swoich posiedzeniach. Członkami każdej z powołanych grup diagnostyczno-pomocowej byli pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Warcie Bolesławieckiej oraz dzielnicowi z Posterunku Policji w Warcie Bolesławieckiej.

W 2025 roku, w wyniku działań podejmowanych przez grupy diagnostyczno-pomocowe, zostało zakończonych 24 procedur „Niebieskie Karty", w tym:

1) w 3 przypadkach z powodu braku zasadności podejmowania dalszych działań,
2) w 21 przypadkach z uwagi na ustanie przemocy i uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy domowej,

Na koniec 2025 roku na terenie gminy Warta Bolesławieckiej kontynuowano 13 procedur „Niebieskie Karty". Grupy diagnostyczno-pomocowe pracowały w oparciu o opracowane indywidualne plany pomocy rodzinie z problemem przemocy. W skład każdej grupy diagnostyczno-pomocowej wchodził dzielnicowy i pracownik socjalny pracujący w rejonie zamieszkania rodziny dotkniętej przemocą. Ponadto w skład grup diagnostyczno-pomocowych powołani byli, w razie potrzeby, również inni specjaliści pomocni w pracy z rodziną jak np. przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, kuratorzy sądowi, pedagodzy, psycholodzy.

Podczas spotkań grup diagnostyczno-pomocowych podejmowane były działania na rzecz rodzin dotkniętych przemocą, liczących 105 osób.

Członkowie grup diagnostyczno-pomocowych pracowali nie tylko z osobami doznającymi przemocy domowej, ale również z osobami stosującymi przemoc domową, m.in.:

- przekazali informacje o konsekwencjach popełnianych czynów,
- przeprowadzali rozmowy pod kątem nadużywania alkoholu,
- przekazywali informacje o koniecznych do zrealizowania działaniach w celu zaprzestania stosowania przemocy domowej,

- motywowali do podjęcia współpracy w celu zaprzestania stosowania przemocy domowej,

W okresie sprawozdawczym nie zachodziła konieczność zastosowania procedury wynikającej z treści art. 12a w/w ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej tj. odebrania dziecka z rodziny w razie zagrożenia jego życia lub zdrowia ani umieszczenia osób dotkniętych przemocą domową w ośrodkach wsparcia.

W 2025 roku członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Warta Bolesławiecka oraz członkowie grup diagnostyczno-pomocowych odbyli 3 szkolenia:

1) szkolenie zorganizowane przez firmę POROZUMIENIE dotyczące „Jak zorganizować pracę Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych? Jakie obowiązki mają członkowie ZI i GDP? Jak realizować procedurę NK? Jakie dokumenty gromadzić i jak przygotować się do kontroli?"
2) obowiązkowe szkolenie na podstawie art. 9a ust. 5a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej zorganizowane przez Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej we Wrocławiu dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego „Podstawy prawne działania zespołu interdyscyplinarnego oraz prowadzenia procedury Niebieskiej Karty."
3) szkolenie zorganizowane przez Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej we Wrocławiu dla członków grup diagnostyczno-pomocowych „Podstawy prawne działania grup diagnostyczno-pomocowej oraz prowadzenia procedury Niebieskie Karty. Psychologiczne aspekty w pracy z ofiarą przemocy domowej, sprawy oraz dziecka w procedurze Niebieskie Karty. Szkolenie realizowane na podstawie nowych przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej z uwzględnieniem art. 9a ust. 12a."

3) Pracownicy Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Iwinach

Placówka wspiera działania związane z przeciwdziałaniem przemocy poprzez prowadzenie wszelkiego rodzaju działań związanych z profilaktyką i edukacją dla dzieci i młodzieży, rodziców oraz mieszkańców, poszerzenie i zwiększenie świadomości na temat zjawiska przemocy, przeciwdziałania i zapobiegania temu zjawisku.

Działania skierowane do rodziców:

Pedagogizacja rodziców podczas zebrań, którą zgodnie z istniejącymi w klasach problemami poruszano na zebraniach z rodzicami:

-Bezpieczne strony internetowe dla dzieci,
-Czego potrzebują dzieci? Kilka słów o zasadach zdrowego stylu życia,
-Rozkład dnia ucznia i jego kącik do nauki,
-Czas dla dziecka i aktywne słuchanie
-Skutki uzależnienia od gier komputerowych i Internetu,
-Fonoholizm – czyli przyklejeni do telefonów,
-E-papierowy i ich wpływ na zdrowie.
W czasie indywidualnych spotkań z rodzicami prowadzone były rozmowy dotyczące bezpieczeństwa dzieci w Internecie. W/w osoby były informowane o możliwościach zabezpieczenia telefonów i komputerów dzieci przed szkodliwymi treściami. Rodzice byli również informowani o możliwościach prawnych w sytuacjach, kiedy ich dzieci stałyby się ofiarami przemocy w Internecie lub przemocy rówieśniczej poprzez kanały społecznościowe.

Działania profilaktyczne i edukacyjne wśród dzieci i młodzieży szkolnej.

W roku szkolnym 2025/2026 na terenie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Iwinach podjęto szereg działań profilaktycznych mających na celu przeciwdziałanie agresji i przemocy.

Uczniowie klas młodszych brały udział spektaklach profilaktycznych „Grupy Toruń" dotyczące hejtu, cyberprzemocy, które miały na celu ukazanie dzieciom jak unikać sytuacji konfliktowych i nie ranić innych oraz jak radzić sobie z emocjami i zachowaniami agresywnymi. Na terenie szkoły odbywały się warsztaty profilaktyczne dla klas I-III w wymiarze 1 godziny, natomiast dla klas IV-VIII w wymiarze dwóch godzin. Na zajęciach omówiono rodzaje przemocy. Poruszano tematykę zachowań agresywnych i sposobów radzenia sobie z nią. Zwrócono uwagę na zachowanie ludzi w Internecie i pouczono o odpowiedzialności za zachowania nie zgodne z przyjętymi normami. W klasach młodszych zaś poruszano tematy związane z przestrzeganiem zasad oraz empatią. W klasach VII-VIII odbyły się spotkania z policjantem profilaktykiem KPP w Bolesławcu, na którym poruszano problem odpowiedzialności za stosowanie przemocy i cyberprzemocy wobec innych.

Programy realizowane były na godzinach wychowawczych oraz zebraniach z rodzicami uczniów klas IV-VII.

Ponadto prowadzono warsztaty tematyczne w ramach profilaktyki i edukacji w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej:

- Śniadanie daje moc,
- Bieg po zdrowie,
- Warsztaty profilaktyczne,
- Aktywny do kwadratu
- Etykieta żywności źródłem mądrości
- Cyberzagrożenia
- Cyberprzemoc
- Bezpieczeństwo w sieci
- Stop cyberprzemocy
- Odblaskowa szkoła
- Szanuje siebie, szanuje innych

Klasy VII i VIII brały udział w programie profilaktycznym „Rówieśnicy, którego celem było przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej oraz diagnozowanie zjawiska przemocy rówieśniczej w całej szkole". Obecnie szkoła bierze udział w programie „ RESQL" , którego celem jest wsparcie uczniów, grona pedagogicznego, dyrekcji i rodziców w tworzeniu bezpiecznej przestrzeni dla dzieci i młodzieży.

4) Pracownicy Publicznej Szkoły Podstawowej w Szczytnicy

Publiczna Szkoła Podstawowa w Szczytnicy realizuje zadania wynikające z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej poprzez szeroki zakres działań profilaktycznych, edukacyjnych, wychowawczych oraz interwencyjnych, skierowanych do uczniów, rodziców oraz nauczycieli.

Działania skierowane do uczniów:

- realizacja zajęć wychowawczych i profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania przemocy, agresji, cyberprzemocy oraz budowania bezpiecznych relacji rówieśniczych,
- realizacja warsztatów profilaktycznych (m.in. „Zaufane spotkanie – w jakich sytuacjach i w jaki sposób telefon zaufania może cię wesprzeć", „Jak reagować na przemoc? Rozpoznaj, zareaguj, zatrzymaj", „Sieciaki.pl: nadużywanie ekranów", „Gadki z Maksem, czyli jak możesz dbać o swoje bezpieczeństwo", „Razem w klasie – o zasadach, które mają znaczenie", „Poczuj się bezpiecznie – po co nam zasady w klasie", „Sieciaki.pl: szkodliwe treści"),
- prowadzenie warsztatów rozwijających kompetencje społeczne i emocjonalne (radzenie sobie z emocjami, komunikacja, rozwiązywanie konfliktów bez przemocy),

- organizowanie spotkań ze specjalistami (psycholog, pedagog, policjant) w zakresie bezpieczeństwa i reagowania na przemoc,
- kształtowanie postaw empatii, szacunku oraz odpowiedzialności za własne zachowanie,
- informowanie uczniów o możliwościach uzyskania pomocy i wsparcia, w tym o instytucjach pomocowych (m.in. dostępnych na terenie gminy Warta Bolesławiecka, Telefon Zaufania Dla Dzieci i Młodzieży),
- obejmowanie uczniów pomocą psychologiczno-pedagogiczną oraz indywidualnym wsparciem na terenie szkoły,
- prowadzenie działań integracyjnych i wzmacniających poczucie bezpieczeństwa w szkole,
- zapoznanie uczniów z przyjętym systemem wartości oraz zasadami panującymi w szkole (m.in. Program profilaktyczno – wychowawczy),
- przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym wśród dzieci i młodzieży poprzez wolontariat,
- programy profilaktyczne (m.in. Niebieska Skrzyneczka),
- program przeciwdziałania uzależnieniom w formie warsztatów profilaktyczno – muzycznych „Mądry wybór" w wykonaniu Wiesława „Blachy" Błażkiewicza.

Działania skierowane do rodziców:

- organizowanie spotkań informacyjnych i warsztatów dotyczących rozpoznawania symptomów przemocy oraz sposobów reagowania (w tym z udziałem przedstawicieli policji),
- wspieranie rodziców w rozwijaniu kompetencji wychowawczych poprzez konsultacje indywidualne z pedagogiem i psychologiem,
- przekazywanie informacji o możliwościach uzyskania pomocy (GOPS, Zespół Interdyscyplinarny, poradnie specjalistyczne),
- prowadzenie rozmów wspierających i interwencyjnych w sytuacjach problemowych,
- angażowanie rodziców w działania profilaktyczne szkoły oraz budowanie współpracy na rzecz bezpieczeństwa dzieci (m.in. organizacja Dnia Ziemniaka, Spotkania Bożonarodzeniowego, Dnia Babci i Dziadka, Dnia Dziecka, Dnia Rodziny),
- przypominanie rodzicom uczniów zasad obowiązujących na terenie szkoły (np. zakaz korzystania z telefonów komórkowych),
- podejmowanie działań zmierzających do zacieśnienia więzi pomiędzy rodzicami a dziećmi poprzez włączenie rodziców w różnego rodzaju wydarzenia organizowane przez szkołę (np.. obchody świąt, akcje charytatywne, uroczystości klasowe),

- dyżury dla uczniów i rodziców (godziny dostępności, konsultacje)

Działania realizowane przez nauczycieli i specjalistów:

- systematyczna diagnoza sytuacji uczniów oraz monitorowanie ich funkcjonowania w środowisku szkolnym i rodzinnym,
- zaplanowanie i realizacja działań ujętych w Programie Profilaktyczno – Wychowawczym Publicznej Szkoły Podstawowej w Szczytnicy,
- aktualizacja i monitorowanie Standardów Ochrony Nieletnich przed krzywdzeniem,
- gazetki tematyczne dotyczące m.in. profilaktyki zdrowia psychicznego, praw dziecka, bezpiecznych wakacji, bezpiecznych ferii, profilaktyki uzależnień,
- podejmowanie działań interwencyjnych w przypadku podejrzenia przemocy domowej, w tym uruchamianie procedury „Niebieskie Karty",
- współpraca z instytucjami wspierającymi rodzinę (GOPS, Policja, kuratorzy sądowi, Zespół Interdyscyplinarny),
- udział w zespołach ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz opracowywanie indywidualnych form wsparcia uczniów,
- wspólne omawianie przez nauczycieli problemów uczniów sprawiających trudności wychowawcze
- prowadzenie dokumentacji działań wychowawczych i interwencyjnych.

Podnoszenie kompetencji nauczycieli:

- udział w szkoleniach, warsztatach i kursach dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej, interwencji kryzysowej oraz pracy z uczniem w sytuacji trudnej (m.in. „Hejt, mowa nienawiści i przemoc rówieśnicza w szkole", „Konflikt w szkole – skuteczne strategie działania", „Kryzys psychiczny – rozpoznanie, wsparcie, interwencja", „Profilaktyka zachowań ryzykownych wśród uczniów", „Traumy dzieci – podział na typy", „Uczniowie z traumą – co powinien wiedzieć nauczyciel", „Dbanie o własne zdrowie i odporność psychiczną na co dzień", „Dzieci z traumą – pomoc psychologiczno-pedagogiczna", „Przemoc rówieśnicza – studium przypadków", „Objawy traumy z perspektywy szkoły i przedszkola", „Profilaktyka przemocy rówieśniczej – relacje w klasie", „Przemoc domowa i rówieśnicza – analiza przypadków", „Przemoc rówieśnicza wobec uczniów neuroróżnorodnych, „Profilaktyka w szkole", „Standardy Ochrony Dzieci", „Uczeń bezpieczny w sieci"),
- doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów przemocy i właściwego reagowania,

- rozwijanie kompetencji wychowawczych i komunikacyjnych, w tym pracy z uczniem i rodziną w kryzysie,
- udział w szkoleniach z zakresu ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży oraz budowania bezpiecznego środowiska szkolnego,
- współpraca w ramach zespołów nauczycielskich, wymiana doświadczeń i dobrych praktyk,
- korzystanie ze wsparcia specjalistów oraz materiałów edukacyjnych dotyczących przeciwdziałania przemocy.

Działania podejmowane przez szkołę mają charakter systemowy i ciągły, a ich celem jest zapewnienie uczniom bezpieczeństwa, wczesne rozpoznawanie zagrożeń oraz skuteczne wspieranie dzieci i rodzin dotkniętych problemem przemocy. Placówka na bieżąco monitoruje sytuację uczniów, prowadzi działania profilaktyczne i interwencyjne oraz ściśle współpracuje z odpowiednimi instytucjami.

5) Pracownicy Publicznej Szkoły Podstawowej w Raciborowicach Dolnych

Działania:

- zaplanowanie i realizacja Szkolnego Programu Wychowawczo- Profilaktycznego;
- realizacja Międzynarodowego Projektu STEAM „Zakodowana Kraina przygód Zosi- małej nauczycielki"- oddział przedszkolny „Misie";
- realizacja Programu edukacyjnego „Akademia Bezpiecznego Puchatka"- klasa I;
- realizacja Programu „Razem łatwiej"- we współpracy z Samorządem Województwa Dolnośląskiego- skierowany do dzieci i młodzieży, które doświadczają smutku, samotności, myśli samobójczych czy kryzysu emocjonalnego;
- realizacja elementów Programu Edukacyjnego „Ratujemy i Uczymy Ratować"- WOŚP- klasy I-VIII;
- opracowanie „Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem";
- zapewnienie uczniom bezpieczeństwa w szkole (np. obserwowanie ich samopoczucia, zachowania w czasie lekcji i podczas przerw);
- zapoznanie uczniów z przyjętym systemem wartości oraz zasadami panującymi w szkole;
- wzmacnianie czynników chroniących dzieci i młodzież przed podejmowaniem zachowań ryzykownych m. in. poprzez budowanie w szkole przyjaznej atmosfery, rozbudzanie aktywności sportowej;
- ukazywanie uczniom alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego między innymi poprzez zapewnienie zajęć pozalekcyjnych, rozwijanie zainteresowań;

- przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym wśród dzieci i młodzieży poprzez wolontariat oraz organizację akcji charytatywnych:

- Akcja „Pomóż i Ty"- Fundacja na rzecz osób niewidomych i niepełnosprawnych,
- Akcja charytatywna „Pomoc Powodzianom",
- XXII edycja akcji charytatywnej „Miej serce dla każdego",
- Akcja na rzecz Ośrodka Rehabilitacji Dzikich Zwierząt „Klekusiowo" w Tomaszowie Bolesławieckim,
- Akcja charytatywna na rzecz chorej na nowotwór złośliwy dziewczynki z naszej gminy;

- integracja społeczności szkolnej, grup klasowych poprzez organizowanie różnego rodzaju wydarzeń okolicznościowych, imprez, uroczystości, wycieczek edukacyjnych i krajoznawczych, wyjazdów do kina, teatru, zawodów sportowych;
- Szkolny Dzień Życzliwości- życzliwa poczta;
- Światowy Dzień Bezpiecznego Internetu;
- Pierwszy Dzień Wiosny pod hasłem „Jak zmienia się mój nastrój i moje emocje na wiosnę";
- Szkolny Dzień Dziecka połączony z Dniem Sportu pod hasłem „Żyj zdrowo!";
- Dzień Rodziny;
- Szkolna Gala Talentów;
- Forum w Bolesławcu- spektakl profilaktyczny „Zebranie", klasy VII, VIII;
- Raciborowice- Ochotnicza Straż Pożarna- warsztaty z pierwszej pomocy kl.;
- Bolesławiec- Dom Kultury- spektakl „Wspomnienia Narkomanki", kl. VII, VIII;
- zajęcia z pedagogiem szkolnym: Smartfony, Internet- ich wpływ na zdrowie (klasa 8), Jak budować zdrowe relacje?- Wzajemny szacunek, granice i odpowiedzialność w relacjach rówieśniczych (klasa 8), Adaptacja w klasie IV- problemy i trudności, relacje rówieśnicze (klasa 4), Jak budować pozytywne relacje?- Empatia, zrozumienie i akceptacja, właściwa komunikacja (klasa 6), Rozwiązywanie konfliktów, relacje rówieśnicze (klasa 5), Jak radzić sobie ze stresem i lękiem (klasa 6), Jak radzić sobie z przykrymi emocjami (klasa 6), Potrzeby dziecka w okresie adolescencji- z naciskiem na rozwój emocjonalny i psychologiczny (klasa 8), Poznajemy się lepiej- zaciśnięcie więzi między uczniami, budowanie zaufania (klasa 4), Emocje w kolorach- rozwijanie umiejętności identyfikowania emocji i ich wyrażania (klasa 3, 4), Jak radzić sobie ze stresem- jak dbać o swoje zdrowie psychiczne i fizyczne (klasa 6), Zdrowie psychiczne i fizyczne- jak o nie dbać (klasa 6);
- warsztaty profilaktyczne – Centrum Działań Profilaktycznych w Wieliczce:

- klasa „0" - „Silna Mróweczka" (samoocena)

- klasa I - „Przyjazna zabawa to dobra sprawa" (rozwiązywanie konfliktów)
- klasa II- „Tomek i czarny kruk" (agresja i przemoc)
- klasa III- „Zakazany owoc" (uzależnienia, zdrowa żywność)
- klasa IV - „Bez- stres!" (radzenie sobie ze stresem)
- klasa V - „Pokonaj lęk i przemoc" (relacje rówieśnicze, przemoc rówieśnicza)
- klasa VI- „Pokonaj lęk i przemoc" (relacje rówieśnicze, przemoc rówieśnicza)
- klasa VII- „Słuchaj sobą" (aktywne słuchanie, empatia)
- klasa VIII – „Słuchaj sobą" (aktywne słuchanie, empatia);

- spotkanie z przedstawicielem Komendy Powiatowej Policji w Bolesławcu na tematem odpowiedzialności prawnej nieletnich, hejtu, bezpieczeństwa;

- warsztaty prowadzone przez pracowników Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej w Bolesławcu:

- w klasie I i III- Emocje (nauka rozpoznawania i zrozumienia emocji, budowanie postawy empatycznej),

- dla klas VIII i VII „Hej i cyberprzemoc";

- pielęgniarka szkolna na godzinach wychowawczych w klasach I- VIII przeprowadziła warsztaty na temat udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej;

- gazetki tematyczne dotyczące np. praw dziecka, bezpiecznych wakacji, zasad obowiązujących w szkole, agresji i przemocy, profilaktyki zdrowia psychicznego, uzależnień (papierosy, alkohol, narkotyki, dopalacze);

- udzielanie uczniom porad i pomocy w radzeniu sobie z trudnościami związanymi z kontaktami rówieśniczymi, w tym z presją negatywnych wzorców;

- udzielanie uczniom pomocy i porad w zakresie rozwiązywania trudności powstających na tle konfliktów rodzinnych;

- prowadzenie działań prewencyjnych w zakresie identyfikowania zagrożeń w rodzinach uczniów poprzez bieżące monitorowanie sytuacji wychowawczej i edukacyjnej dzieci;

- udzielanie porad rodzicom w sprawach trudności wychowawczych, pomoc w rozwiązywaniu sytuacji konfliktowych z dziećmi, rodzicami (wsparcie rodziców w problemach wychowawczych, udzielanie informacji odnośnie form pomocy dostępnych w poradniach np. konsultacje z terapeutami, psychologami, lekarzem psychiatrą);

- udzielanie informacji w zakresie ochrony prawnej dzieci w sytuacjach zaniedbań i przemocy ze strony rodziców;

- udzielanie informacji o funkcjonujących organizacjach na rzecz pomocy rodzinie;

- pośredniczenie w kontaktach rodzica z innymi instytucjami, w tym pomoc w wypełnianiu formalności związanych ze skorzystaniem z ich usług;
- organizacja zebrań z rodzicami, „drzwi otwartych", pedagogizacje rodziców: oddział przedszkolny „Bajka": „Wpływ urządzeń elektronicznych na rozwój dziecka", oddział przedszkolny „Puchatki": „Jak pomóc dziecku wyrażać złość?", „Ostrożnie z telewizją! Jak urządzenia elektryczne wpływają na rozwój dziecka?", oddział przedszkolny „Misie": „Wpływ gier komputerowych na zachowanie dzieci", „Jak radzić sobie z emocjami dzieci?", klasa 1: „Jak pomóc dziecku w osiąganiu sukcesów szkolnych?", „Jak rozmawiać z dzieckiem o emocjach?", klasa 2: „Uzależnienia od technologii informatycznej w młodszym wieku szkolnym", „ Zdrowie psychiczne dzieci", klasa 3: „Role wychowawcze rodziców, a potrzeby psychiczne dziecka", „Uzależnienie od technologii informatycznej w młodszym wieku szkolnym: nadmierne korzystanie z smartfonów, tabletów i komputerów", „ Istota ruchu na świeżym powietrzu, alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu", klasa 4: „Jak motywować dziecko do nauki?", „Trzy kroki do samodzielności", klasa 5: „Jak wspomóc dziecko w procesie nauki", „Zdrowie psychiczne dzieci", klasa 6: „Jak dbać o dobrostan psychiczny dzieci i młodzieży?", klasa 7: „Wypełnianie obowiązków szkolnych i sposoby oddziaływania na własne dzieci", „Jak dbać o dobrostan psychiczny dzieci i młodzieży?", klasa 8: „Przyczyny niepowodzeń szkolnych i sposoby przeciwdziałania", „Wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży";
- Szkolenie zewnętrzne dla Rodziców „W mocy przemocy"- CDP Wieliczka;
- udział pedagoga szkolnego w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy Domowej w Gminie Warta Bolesławiecka;
- współpraca dyrektora szkoły wychowawców i specjalistów z osobami, instytucjami i placówkami działającymi na rzecz dziecka i jego rodziny w zakresie działań wychowawczo-profilaktycznych: GOPS Warta Bolesławiecka (zgłaszanie niepokojących zachowań uczniów i ich sytuacji rodzinnej), Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczną w Bolesławcu (opracowanie dokumentacji dla celów PP-P), Sąd Rodzinny Wydział Nieletnich w Bolesławcu (redagowanie pisma o wgląd w sytuację rodzinną uczniów), współpraca z kuratorami, asystentami rodzin (wymiana informacji na temat funkcjonowania uczniów, ustalanie sposobów wsparcia), Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (organizowanie warsztatów profilaktycznych), Policja (organizowanie spotkań z dziećmi i młodzieżą np. dotyczące utrwalenia sposobów reagowania w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu, uświadomienia młodzieży roli świadka w sytuacji agresji i przemocy, odpowiedzialności prawnej nieletnich),

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bolesławcu (wymiana informacji na temat funkcjonowania uczniów), Straż Pożarna (zasady bezpieczeństwa, pierwsza pomoc);
- udział rady pedagogicznej w różnych formach doskonalenia zawodowego (konferencje, szkolenia, webinary).

6) Pracownicy Publicznej Szkoły Podstawowej w Tomaszowie Bolesławieckim

Działania na terenie Publicznej Szkoły Podstawowej im. Żołnierzy II Armii Wojska Polskiego w Tomaszowie Bolesławieckim , w ramach realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej miały na celu:
- podniesienie świadomości na temat zjawiska przemocy domowej i rówieśniczej oraz jej form,
- kształtowanie postaw opartych na szacunku, empatii i odpowiedzialności,
- wzmacnianie umiejętności społecznych sprzyjających rozwiązywaniu konfliktów.

1. EDUKACJA I PROFILAKTYKA DLA UCZNIÓW:

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono następujące działania:
- Warsztaty dotyczące przemocy - omówienie form przemocy, rozpoznawanie przemocy fizycznej, psychicznej, ekonomicznej, seksualnej; różnica między konfliktem a przemocą („Mów STOP przemocy!"- klasy II- III , „Jak reagować, gdy ktoś krzywdzi"- kl. II), „Przemoce relacyjna„ kl. VI „Przejdź na jasna stronę mocy i powiedz STOP przemocy" kl. IV a
- Zajęcia o emocjach i radzeniu sobie ze stresem – rozwijanie umiejętności nazywania emocji, radzenia sobie ze stresem, proszenia o pomoc („Poznaję swoje emocje" , „Słoik spokoju"– kl. II) „Wytrwałość – nie poddawaj się, sukces w życiu to bieg na długi dystans" kl. IV a, b „Przemoc relacyjna" kl. VI
- **Lekcje dotyczące cyberprzemocy**- bezpieczne korzystanie z internetu, reagowanie na hejt, zgłaszanie zagrożeń (Lekcje online Saferinternet – „Gadki z Maksem – program wzmacniania bezpieczeństwa", „Sieciaki – nadużywanie ekranu", „Sieciaki – szkodliwe treści" – kl. I – III, kl. V,VII „Podstawy higieny cyfrowej kl. V"), „Ochrona prywatności w sieci. Jak dbać o bezpieczeństwo danych osobowych" kl. IV a, IV b, „Ja i technologia – wprowadzenie do zdrowych nawyków korzystania z komputera" kl. V, kl. VI,
„Zajęcia bez filtra, czyli lekcja o tym, co widzimy w social mediach" kl. VI, „Kim jestem w Internecie. Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za zamieszczanie w sieci ‚informacji" kl. VIII, „Hejtowanie na fejsie" kl. V.
- Zajęcia integracyjne i budujące klimat klasy – wzmacnianie relacji rówieśniczych i poczucia bezpieczeństwa:

„Mosty zamiast murów – o relacjach i współpracy" , „My w grupie"– kl. II,
„Dobrze, że się różnimy – razem tworzymy piękną układankę" kl. VI,
„Autyzm – kto ma tak jak ja" kl. IV a, IV b, V, VI,
„Kreatywność – ucz się przez całe życie",

2. KAMPANIE I DZIAŁANIA INFORMACYJNE:

- Gazetki tematyczne – dotyczące przemocy domowej, cyberprzemocy i miejsc wsparcia:
„Przemoc to nie tajemnica", „Masz prawo do bezpieczeństwa", „Gdzie szukać pomocy?",
„E-uzależnienia dzieci i młodzieży",
„STOP Przemocy Rówieśniczej",
„HEJT w Internecie",
„Tolerancja – szacunek, akceptacja, wyrozumiałość",
„Każdy inny, wszyscy równi" gazetka na rzecz osób z różnymi niepełnosprawnościami,
- Udział w ogólnopolskich akcjach:
  - Tydzień Życzliwości,
  - Dzień Bezpiecznego Internetu,
  - Tydzień przeciw przemocy rówieśniczej – zajęcia profilaktyczne – kl. II, IIIa, IIIb,
  - Tydzień dobrych relacji - zajęcia „Metafora serduszka" – grupy przedszkolne, kl. 0,
  - Dzień Rodziny, Dzień Babci i Dziadka kl. I-III – wzmacnianie więzi rodzinnych,
  - Dzień Seniora ,
  - Dzień Praw Dziecka UNICEF- kl. II,
  - Autyzm – kto ma tak jak ja kl. IV – VIII,
  - Nikotyna – światowy dzień bez tytoniu kl. IV – VIII,
- Plakaty i materiały edukacyjne (współpraca z GOPS i GKRPA),

3. WCZESNA IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ:

- Obserwacja funkcjonowania uczniów – sygnały przemocy: wycofanie, lęk, nagłe spadki wyników, unikanie kontaktu.
- Stała współpraca szkoły z GOPS – zgodnie z zadaniami placówek oświatowych w programach gminnych, udział pedagoga w spotkaniach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego.
- Procedura Niebieskiej Karty – reagowanie na podejrzenie przemocy domowej.

4. WSPARCIE PSYCHOLOGICZNE I WYCHOWAWCZE:

- Indywidualne rozmowy z pedagogiem i psychologiem – budowanie poczucia bezpieczeństwa, wzmacnianie kompetencji społecznych, wzmacnianie samooceny, obniżanie poczucia stresu i napięcia.
- Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno – społeczne – dla uczniów z trudnościami emocjonalnymi lub agresywnymi zachowaniami.
- Monitoring sytuacji uczniów zagrożonych przemocą – współpraca wychowawców, pedagoga i psychologa.
- Wsparcie dla świadków przemocy – uczenie, jak reagować i gdzie szukać pomocy.

- BUDOWANIE KULTURY BEZPIECZEŃSTWA W SZKOLE:
- Kodeks bezpiecznej klasy- wspólne ustalenie zasad, konsekwencji i sposobów reagowania
- wspieranie sprawczości i dobrostanu uczniów.
- Zajęcia profilaktyczne – np. „Bądź kumplem - nie dokuczaj" – kl. III a.
- Realizacja rekomendowanego programu profilaktycznego „Przyjaciele Zippiego" – nauka radzenia sobie z trudnościami i konfliktami.

5. WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI I ŚRODOWISKIEM:

- Spotkania edukacyjne dla rodziców (w trakcie zebrań szkolnych, klasowych) – jak rozpoznawać przemoc, jak wspierać dziecko,
- Konsultacje indywidualne – w sytuacjach wymagających interwencji lub wsparcia,
- Przekazywanie informacji o dostępnych formach pomocy
- Włączanie instytucji lokalnych – policja, GOPS, asystent rodziny, organizacje pozarządowe.

6. DZIAŁANIA INTERWENCYJNE:

- Szybkie reagowanie na ujawnioną przemoc – rozmowa z uczniami (sprawca i ofiara), kontakt z rodzicami, GOPS, policją, rozmowy z kuratorami społecznymi.

EFEKTY PODJĘTYCH DZIAŁAŃ:

W wyniku realizacji działań zwiększyła się świadomość uczniów dotycząca przemocy i sposobów reagowania, uczniowie częściej zgłaszali trudności pedagogowi i wychowawcom, poprawiła się klimat społeczny w klasach, odnotowano wzrost zaangażowania rodziców w działania profilaktyczne, w kilku przypadkach umożliwiono wczesną interwencję i objęcie rodzin wsparciem instytucjonalnym.

7) Pracownicy Publicznej Szkoły Podstawowej w Warcie Bolesławieckiej

Publiczna Szkoła Podstawowa im. Wł. St. Reymonta w Warcie Bolesławieckiej realizuje zadania wynikające z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w sposób planowy, systematyczny i zgodny z obowiązującymi przepisami prawa. Podejmowane działania mają charakter kompleksowy i obejmują oddziaływania profilaktyczne, edukacyjne, wychowawcze oraz interwencyjne, kierowane do uczniów, ich rodziców oraz kadry pedagogicznej.

Szkoła zapewnia stały monitoring sytuacji wychowawczej i opiekuńczej uczniów, podejmuje działania zapobiegające występowaniu przemocy oraz niezwłocznie reaguje na wszelkie sygnały mogące świadczyć o zagrożeniu dobra dziecka.

W zakresie działań skierowanych do uczniów szkoła realizuje w szczególności:

- obowiązkowe zajęcia wychowawcze i profilaktyczne dotyczące przeciwdziałania przemocy, agresji oraz cyberprzemocy, a także kształtowania właściwych relacji rówieśniczych,
- programy i warsztaty profilaktyczne rozwijające kompetencje społeczne i emocjonalne uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych i konfliktowych,
- systematyczne spotkania ze specjalistami (psycholog, pedagog, funkcjonariusz Policji) w zakresie bezpieczeństwa oraz odpowiedzialności prawnej nieletnich,
- działania wychowawcze ukierunkowane na kształtowanie postaw opartych na szacunku, empatii oraz odpowiedzialności,
- informowanie uczniów o dostępnych formach pomocy oraz instytucjach wsparcia, w tym działających na terenie gminy oraz ogólnopolskich formach pomocy (np. Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży),
- objęcie uczniów pomocą psychologiczno-pedagogiczną oraz indywidualnym wsparciem adekwatnym do rozpoznanych potrzeb,
- działania integracyjne oraz wzmacniające poczucie bezpieczeństwa w środowisku szkolnym,
- wdrażanie i egzekwowanie zasad wynikających z obowiązujących w szkole dokumentów, w tym Programu Profilaktyczno-Wychowawczego,
- przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym poprzez udział uczniów w działaniach prospołecznych, w tym wolontariacie,

- realizację programów rekomendowanych w zakresie profilaktyki uzależnień (m.in. „Unplugged").

W zakresie współpracy z rodzicami szkoła podejmuje działania polegające na:

- organizowaniu spotkań informacyjnych i warsztatowych dotyczących rozpoznawania symptomów przemocy oraz właściwych sposobów reagowania,
- systematycznym wspieraniu rodziców w zakresie pełnienia funkcji wychowawczych poprzez konsultacje indywidualne z pedagogiem i psychologiem,
- przekazywaniu rzetelnych informacji o możliwościach uzyskania pomocy specjalistycznej (GOPS, Zespół Interdyscyplinarny, poradnie),
- prowadzeniu rozmów wspierających oraz interwencyjnych w sytuacjach wymagających natychmiastowej reakcji,
- aktywnym włączaniu rodziców w działania szkoły ukierunkowane na budowanie bezpiecznego środowiska wychowawczego,
- przypominaniu i egzekwowaniu zasad obowiązujących na terenie szkoły,
- inicjowaniu działań wzmacniających więzi rodzinne poprzez wspólne uczestnictwo w wydarzeniach szkolnych i środowiskowych,
- zapewnieniu dostępności nauczycieli i specjalistów w ramach godzin konsultacyjnych i dyżurów.

Działania realizowane przez nauczycieli i specjalistów obejmują:

- systematyczną diagnozę sytuacji uczniów oraz bieżące monitorowanie ich funkcjonowania w środowisku szkolnym i rodzinnym,
- konsekwentną realizację założeń Programu Profilaktyczno-Wychowawczego szkoły,
- wdrażanie, aktualizację oraz bezwzględne przestrzeganie Standardów Ochrony Małoletnich,
- prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie bezpieczeństwa, zdrowia psychicznego oraz profilaktyki uzależnień,
- niezwłoczne podejmowanie działań interwencyjnych w przypadku podejrzenia występowania przemocy, w tym uruchamianie procedury „Niebieskiej Karty",
- ścisłą współpracę z instytucjami odpowiedzialnymi za wsparcie rodziny (GOPS, Policja, kuratorzy sądowi, Zespół Interdyscyplinarny),

- udział w zespołach ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz opracowywanie i wdrażanie indywidualnych form wsparcia uczniów,
- analizę przypadków uczniów wymagających szczególnego wsparcia oraz podejmowanie skoordynowanych działań zespołowych,
- rzetelne i systematyczne prowadzenie dokumentacji podejmowanych działań.

W zakresie podnoszenia kompetencji kadry pedagogicznej szkoła zapewnia:

- udział nauczycieli w specjalistycznych szkoleniach, warsztatach i kursach z zakresu przeciwdziałania przemocy, interwencji kryzysowej oraz pracy z uczniem i rodziną w sytuacji kryzysowej,
- stałe doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów przemocy oraz podejmowania adekwatnych działań,
- rozwijanie kompetencji wychowawczych, komunikacyjnych i interwencyjnych,
- udział w szkoleniach dotyczących ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży,
- współpracę w zespołach nauczycielskich oraz wymianę doświadczeń i dobrych praktyk,
- korzystanie ze wsparcia specjalistów oraz aktualnych materiałów edukacyjnych.

Działania podejmowane przez szkołę mają charakter ciągły, systemowy i skoordynowany. Ich nadrzędnym celem jest zapewnienie uczniom bezpieczeństwa, skuteczne zapobieganie zjawisku przemocy oraz natychmiastowe reagowanie w sytuacjach zagrożenia dobra dziecka. Szkoła prowadzi bieżący monitoring sytuacji uczniów oraz pozostaje w stałej współpracy z właściwymi instytucjami, podejmując wszelkie niezbędne działania w celu ochrony dzieci i wsparcia rodzin.

8) Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warcie Bolesławieckiej

W 2025 roku podejmowano następujące działania:

- **Wspieranie rodziny oraz jej środowiska w prawidłowym funkcjonowaniu** poprzez zapewnienie w ciągu roku dostępności pomocy terapeutycznej i psychologicznej w ramach działalności punktów konsultacyjnych, skierowanych do wszystkich mieszkańców gminy, ze szczególnym uwzględnieniem osób i rodzin z problemem alkoholowych oraz narażonych na przemoc w rodzinie.

- **Podejmowanie działań interdyscyplinarnych mających na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym oraz rozwiązanie istniejących już problemów** poprzez pomoc rodzinom dotkniętymi uzależnieniami i przemocą w formie:
  - kontynuacji kampanii profilaktycznej PEŁNI MOCY W RODZINIE BEZ PRZEMOCY, która jest dopełnieniem kampanii „Postaw na Rodzinę" oraz „Reaguj na Przemoc", które podkreślają, że przemoc w rodzinie jest wieloczynnikowa. Oprócz przemocy, które niejednokrotnie podlegają różnym mechanizmom manipulacji mają możliwość obiektywnej oceny, czy zachowania sprawcy stanowią już oznakę przemocy domowej. Uzupełnieniem tej kampanii był zakup ulotek i plakatów mówiących o przemocy.

WNIOSKI I REKOMENDACJE

Realizacja „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Warta Bolesławiecka na lata 2024 – 2028" w 2025 r. wpisuje się w zalecenia zawarte w Rządowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej jest podstawowym założeniem postanowień zawartych w Programie. Jest to jednak procesem wymagającym czasu, wysiłku, nakładów finansowych, zaangażowania wszystkich służb, a także zmiany świadomości społecznej. Wymaga to profesjonalnego podejścia do procesu pomagania i prawidłowego wdrożenia do praktyki działań dających gwarancję skutecznej realizacji założeń Programu. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej wymaga działań interdyscyplinarnych, w których uczestniczą specjaliści z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, ale również sami zainteresowani – członkowie rodzin, społeczności i władz lokalnych. Dlatego nadal istnieje potrzeba podejmowania działań nakierowanych na wzrost świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej, na większą świadomość praw i możliwości skorzystania z pomocy przez osoby doznające przemocy domowej, ale również na uwrażliwienie „świadków" przemocy na konieczność reagowania na akty przemocy. Ważnym elementem systemu pozostają też różnorodne oddziaływania wobec osób stosujących przemoc domową – korygowanie postaw i zachowań osób stosujących przemoc domową wpływa na zapewnienie bezpieczeństwa osób krzywdzonych. Nieodłącznym elementem systemu jest też podnoszenie kompetencji służb, gdyż to od osób tzw. „pierwszego kontaktu" zależy jakość i efektywność procesu wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc domową. Nadal zauważalny jest systematyczny wzrost liczby rodzin w trakcie rozwodu gdzie dzieci są

„wykorzystywane" do walki między rozwodzącymi się rodzicami. Dlatego należy kontynuować działania wspierające rodziny w pełni ich podstawowych funkcji.

Na bieżąco diagnozować środowiska zagrożone przemocą domową. Zapewnić wsparcie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Kontynuować działania edukacyjne prowadzone cyklicznie na terenie szkół funkcjonujących na terenie gminy Warta Bolesławiecka wśród uczniów i ich rodziców służą profilaktyce przemocy oraz wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców.

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Warcie Bolesławieckiej
mgr Aleksandra Bau